

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 20 ΕΑΔΗΣΥ/2025

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 02 Απριλίου 2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:00 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Νικολέτα Κοττά

Το μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, PhD, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο «Παραμετροποίηση ψηφιακής πλατφόρμας και υπηρεσίες

εκπαίδευσης και υποστήριξης για τη διενέργεια του Πανελληνίου Γραπτού Διαγωνισμού του ΑΣΕΠ σύμφωνα με το ν. 4765/2021 με την αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών», εκτιμώμενης αξίας δύο εκατομμυρίων εξακοσίων εβδομήντα εννέα χιλιάδων επτακοσίων εξήντα επτά ευρώ και εξήντα δύο λεπτών (2.679.767,62 €), πλέον ΦΠΑ.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 2480/13-03-2025 αίτημα, όπως συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 2554/17-03-2025, 2825/21-03-2025, 2975/27-03-2025 και 2984/28-03-2025 έγγραφα, η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (εφεξής ΚτΠ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά:

1.1. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4765/2021, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (εφεξής ΑΣΕΠ) είναι αρμόδιο για τη διενέργεια γραπτού πανελληνίου διαγωνισμού, προκειμένου να καλύπτονται οι κενές θέσεις προσωπικού στον δημόσιο τομέα. Η σχετική αρμοδιότητα ασκείται βάσει των ρυθμίσεων των άρθρων 6 και 7 του ως άνω νόμου, με τις οποίες καθορίζονται το θεσμικό πλαίσιο και οι αναγκαίες προϋποθέσεις ενεργοποίησής της. Βάσει των οικείων διατάξεων, το ΑΣΕΠ δεν προβαίνει αυτοτελώς στην έκδοση της σχετικής προκήρυξης, καθώς η έναρξη της διαδικασίας εξαρτάται από την προηγούμενη ολοκλήρωση συγκεκριμένων διοικητικών ενεργειών, οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων φορέων της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, τόσο ο αριθμός των προς πλήρωση θέσεων, όσο και ο τρόπος κάλυψής τους (μέσω πανελληνίου διαγωνισμού ή άλλων διαδικασιών επιλογής) καθορίζονται στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019. Η διεξαγωγή ή μη πανελληνίου διαγωνισμού εξαρτάται από τις εκάστοτε συνθήκες. Ειδικότερα, αν δεν διαβιβαστεί σχετικό αίτημα από το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν καταγράφουν θέσεις προς πλήρωση ή αν επιλεγεί, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η κάλυψή τους με άλλη διαδικασία, το ΑΣΕΠ δεν δύναται να προβεί στην έκδοση προκήρυξης.

1.2. Η διενέργεια ενός πανελληνίου διαγωνισμού συνιστά ζήτημα μείζονος σημασίας, καθώς συνδέεται άρρηκτα τόσο με οργανωτικές παραμέτρους, όσο και με κρίσιμα ζητήματα διαφάνειας, αμεροληψίας, αντικειμενικότητας και αξιοκρατίας. Προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των εν λόγω διαδικασιών, το ΑΣΕΠ υλοποιεί έργο, υπό τον τίτλο «Λειτουργικός και Οργανωτικός Ανασχεδιασμός – Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΑΣΕΠ και σύγχρονο περιβάλλον προσλήψεων στον Δημόσιο Τομέα», το οποίο έχει ενταχθεί προς χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Κατόπιν ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας που προκηρύχθηκε στις 18-12-2023 (ΑΔΑΜ: 23PROC013986107), η σχετική σύμβαση υπεγράφη στις 21-08-2024 και σύμφωνα με το συμβατικό χρονοδιάγραμμα, η ολοκλήρωση των παραδοτέων προβλέπεται έως το τέλος του 2026. Το εν λόγω έργο περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα παραδοτέων, από μελέτες λειτουργικής και επιχειρησιακής αναδιοργάνωσης του ΑΣΕΠ έως παρεμβάσεις για τη βελτίωση του υφιστάμενου πληροφοριακού

συστήματος, καθώς και την ανάπτυξη ενός νέου. Στο πλαίσιο αυτό, το ΑΣΕΠ πρόκειται να παραλάβει ψυχομετρικά εργαλεία, τα οποία θα σχεδιαστούν από μηδενική βάση αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών του, μαζί με τη συνοδευτική ψηφιακή πλατφόρμα για τη συμπλήρωσή τους. Παράλληλα, οι ανάδοχοι καλούνται να προτείνουν αναγκαίες νομοθετικές παρεμβάσεις, με έμφαση στις διατάξεις του ν. 4765/2021, για την αναμόρφωση της διαδικασίας στελέχωσης. Ο βασικός στόχος είναι να επιτευχθεί η ολοκλήρωση όλων των επιμέρους ενεργειών από τους εμπλεκόμενους φορείς εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους κατά το οποίο προγραμματίζονται οι προσλήψεις. Σύμφωνα με τις σχετικές μελέτες του έργου, ο στόχος αυτός είναι εφικτός μόνο υπό την προϋπόθεση ανάπτυξης των απαιτούμενων διαλειτουργικότητων, ανεξαρτήτως του εκάστοτε προγραμματισμού.

1.3. Οι προηγούμενες προκηρύξεις πανελληνίου διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, οι οποίες αφορούσαν στον προγραμματισμό προσλήψεων των ετών 2022 και 2023, ολοκληρώθηκαν με την έκδοση των συνολικών οριστικών αποτελεσμάτων περί το τέλος Νοεμβρίου 2024 (29.11.2024). Από τα ανωτέρω αποτελέσματα προέκυψαν 1.107 κενές θέσεις, λόγω έλλειψης επιτυχόντων σε ορισμένους κλάδους. Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), στα προκύψαντα κενά πρέπει να προστεθούν οι κενές θέσεις λόγω αποχωρήσεων, οι οποίες για το έτος 2024 ανέρχονται σε 20.440, ενώ για το έτος 2025 σε 20.730, αριθμοί σχεδόν διπλάσιοι σε σχέση με αυτούς των προηγούμενων ετών. Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν την αλματώδη αύξηση των αναγκών του δημόσιου τομέα σε προσωπικό και τη συνακόλουθη επιτακτική ανάγκη για την κάλυψη των κενών θέσεων μέσω προσλήψεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών.

1.4. Ενόψει της ως άνω σοβαρής υποστελέχωσης του δημοσίου, η διενέργεια νέου πανελληνίου γραπτού διαγωνισμού από το ΑΣΕΠ εντός του Α' εξαμήνου του 2025 παρίσταται αναγκαία, προκειμένου να καλυφθούν οι υφιστάμενες κενές θέσεις. Λαμβανομένων δε υπόψη τόσο του μεγάλου αριθμού των προς πλήρωση θέσεων, όσο και της αναμενόμενης αυξημένης συμμετοχής υποψηφίων, κρίνεται κομβικής σημασίας η εφαρμογή ενός σύγχρονου και αποδοτικού συστήματος εξέτασης, το οποίο θα διασφαλίζει την άμεση και αδιάβλητη ολοκλήρωση της διαδικασίας. Ωστόσο, δεδομένου ότι το νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του ΑΣΕΠ δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2026, ανακύπτει ανάγκη εύρεσης εναλλακτικής λύσης για την επίλυση του προβλήματος.

Πρωτίστως, εξετάστηκε η δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδότησης για την υλοποίηση των απαραίτητων ψηφιακών υποδομών και λειτουργιών. Ακολούθως, δυνάμει της από 07-01-2025 (Α.Π. 1305 ΕΞ 2025, ΑΔΑ: 68ΩΟΗ-16Ω) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «2^η Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης του έργου “SUB4. Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου Τομέα” με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5150174 (Κωδικός ΠΔΕ: 2022ΤΑ01500001), της Δράσης με ID “16972 – Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης” του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», εντάχθηκε στο έργο αυτό ένα νέο υποέργο, υπό τον τίτλο «Σύγχρονο περιβάλλον προσλήψεων: Υποστήριξη για τη διενέργεια ηλεκτρονικής γραπτής δοκιμασίας δεξιοτήτων και εργασιακής αποτελεσματικότητας για νεοεισερχόμενους υπαλλήλους στο δημόσιο τομέα», το οποίο αφορά στη χρηματοδότηση του επικείμενου πανελληνίου διαγωνισμού του ΑΣΕΠ. Το βασικό έργο, κύριος του οποίου είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, είχε ενταχθεί προς χρηματοδότηση στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στις 08-04-2022 και περιλαμβάνει επιμέρους υποέργα, η πλειοψηφία των οποίων

αφορούν σε δράσεις εκπαίδευσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ). Το νέο υπόεργο, βάσει της 3ης τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου του ανωτέρω Έργου, θα έχει ως φορέα υλοποίησης την ΚτΠ, αντί του ΑΣΕΠ, όπως προβλέπεται στη σχετική Προγραμματική Συμφωνία η οποία υπεγράφη στις 02-01-2025 μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών, ΚτΠ και ΑΣΕΠ.

1.5. Το φυσικό αντικείμενο του εν λόγω νέου υποέργου, το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω της σκοπούμενης σύμβασης, περιλαμβάνει τα εξής:

- Διάθεση στο ΑΣΕΠ ψηφιακής πλατφόρμας συμπλήρωσης ψυχομετρικών εργαλείων, με δυνατότητα παραμετροποίησης, προκειμένου να φιλοξενήσει περιεχόμενο εξέτασης γνώσεων με τη μορφή τράπεζας θεμάτων την οποία θα παράσχει το ΑΣΕΠ.
- Διάθεση έως 100.000 αδειών χρήσης ενός ψυχομετρικού εργαλείου διαγραμματικού λογισμού που θα αξιοποιεί τη μέθοδο χορήγησης computerized adaptive testing από σχετική τράπεζα θεμάτων.
- Διάθεση έως 100.000 αδειών χρήσης ερωτηματολογίου εργασιακής συμπεριφοράς, με δυνατότητα παραγωγής βαθμολογίας ως προς τις εννέα δεξιότητες του Ενιαίου Πλαισίου Δεξιοτήτων του ν. 4940/2022.
- Καταγραφή απαιτήσεων της επικείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, ιδίως αναφορικά με τις προδιαγραφές, τα βήματα και τις ανάγκες ασφαλείας και ανωνυμοποίησης αυτής.
- Παραμετροποίηση της ψηφιακής πλατφόρμας, προκειμένου να υποστηρίξει τη μεταφόρτωση της σχετικής τράπεζας θεμάτων με ερωτήσεις γνώσεων που θα παράσχει το ΑΣΕΠ.
- Εκπαίδευση των στελεχών του ΑΣΕΠ στη χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας.
- Παροχή τεχνικής υποστήριξης καθ' όλη τη διάρκεια διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας, ήτοι σε δύο πόλεις (Αθήνα και Θεσσαλονίκη), στα εξεταστικά κέντρα που θα υποδειχθούν από το ΑΣΕΠ και για χρονικό διάστημα περίπου δύο μηνών.
- Παράδοση των αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής εξέτασης των υποψηφίων κατάλληλα επεξεργασμένων βάσει των αρχών της ψυχομετρίας.
- Παράδοση των απαραίτητων μαθηματικών αλγορίθμων για την επεξεργασία και την παραγωγή της τελικής βαθμολογίας ανά υποψήφιο βάσει των οριζόμενων στον ν. 4765/2021.

Τα ανωτέρω παραδοτέα εμπίπτουν στο πλαίσιο του επανασχεδιασμού του διαγωνιστικού πλαισίου του ΑΣΕΠ, ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα και οι παθογένειες των μέχρι σήμερα διαγωνισμών που διενεργούνται με την «παραδοσιακή» έγχαρτη διαδικασία.

Σε επίπεδο ανάλυσης κόστους και CPV, τα εν λόγω παραδοτέα αποτυπώνονται ως ακολούθως:

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ CPV	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ CPV	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ (€) ΜΕ ΦΠΑ
1	71241000-9	Μελέτες σκοπιμότητας, υπηρεσίες παροχής συμβουλών, υπηρεσίες αναλύσεων	188.709,68 €	234.000,00
2	72262000-9	Υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού	764.445,04	947.911,85

3	80533100-0	Υπηρεσίες εκπαίδευσης στον τομέα της πληροφορικής	188.709,68	234.000,00
5	71356300-1	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης	503.225,81	624.000,00
6	48000000-8	Πακέτα λογισμικού και συστήματα πληροφορικής	1.034.677,42	1.283.000,00

II. Νομικό πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

3. Το υπό εξέταση αίτημα της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. που αποτελεί μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή, αφορά στη σύναψη μεικτής δημόσιας σύμβασης προμηθειών-υπηρεσιών, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 2.679.767,62€ πλέον ΦΠΑ, με κύριο αντικείμενο τις υπηρεσίες (1.645.090,20€) έναντι της προμήθειας (1.034.677,42€). Δεδομένου δε, ότι πρόκειται περί διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας άνω των ορίων εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, βάσει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Η εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) την ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των

προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ. Συν. απ. 1080/2022 σκ. 6).

Υπό την επίκληση δε της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών-υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΣτΕ 1987/2021, Ελ. Συν. VII Τμ. 733/2022, 1494/2022, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

6.1. Η έκδοση προκήρυξης για την πρόσληψη προσωπικού δεν εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του ΑΣΕΠ, καθόσον προϋποθέτει τον συντονισμό μεταξύ περισσότερων διοικητικών φορέων και την τήρηση συγκεκριμένων, νομοθετικά προβλεπόμενων, σταδίων. Μετά την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διοικητικών ενεργειών και την έκδοση της εγκριτικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, το ΑΣΕΠ αναλαμβάνει τη διεξαγωγή των διαγωνισμών. Η αρμοδιότητά του ενεργοποιείται από την περιέλευση σε γνώση του όλων τα απαραίτητων στοιχείων και δεδομένων, τα οποία καθιστούν εφικτό τον προγραμματισμό και την οργάνωση των σχετικών διαδικασιών. Συνεπώς, ελλείπει επίσημης ενημέρωσης ή αιτήματος που να προσδιορίζει τις ανάγκες και τον τρόπο πρόσληψης, τον αριθμό των προς πλήρωση θέσεων και τις ζητούμενες ειδικότητες, το ΑΣΕΠ δεν δύναται να προβεί στην έκδοση προκήρυξης.

Κατόπιν αξιολόγησης, κατά λόγο αρμοδιότητας, της τρέχουσας κατάστασης του ανθρώπινου δυναμικού στις δημόσιες υπηρεσίες, διαπιστώθηκε η ύπαρξη σοβαρών ελλείψεων και αποφασίστηκε η διενέργεια πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού, με σκοπό την πρόσληψη προσωπικού. Τα αριθμητικά δεδομένα κατέδειξαν σημαντική, μη αναμενόμενη απόκλιση, σε σχέση με τον αρχικά εκτιμώμενο αριθμό των κενών θέσεων, πολλές εκ των οποίων εντοπίζονται σε νευραλγικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία της. Η κατάσταση αυτή αποτελεί απόρροια σειράς αστάθμητων παραγόντων, όπως τα υψηλά ποσοστά αποχωρήσεων λόγω συνταξιοδότησης, η άρνηση διορισμού από μεγάλο αριθμό επιτυχόντων του προηγούμενου διαγωνισμού, καθώς και η μειωμένη ανταπόκριση υποψηφίων σε ορισμένες ειδικότητες. Τα εν λόγω κρίσιμα στοιχεία, που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εκκίνηση των σχετικών διαδικασιών — ήτοι η πρόβλεψη για νέες προσλήψεις, ο τρόπος υλοποίησής τους, καθώς και ο ακριβής αριθμός των προς πλήρωση θέσεων — περιήλθαν στο ΑΣΕΠ με σχετική καθυστέρηση. Ως εκ τούτου, το ΑΣΕΠ, που δικαιολογημένα αγνοούσε τη διαμορφωθείσα κατάσταση, καλείται, μέσα σε ασφυκτικά χρονικά περιθώρια, να προχωρήσει στον σχεδιασμό και τη διοργάνωση

του επικείμενου διαγωνισμού. Ενόψει δε του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού των προς πλήρωση θέσεων (άνω των 7.000) και της συνακόλουθης αυξημένης συμμετοχής υποψηφίων, η διεξαγωγή της εξέτασης πρέπει να υλοποιηθεί με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογικών εργαλείων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχύτητα, η αξιοπιστία και η διαφάνεια της διαδικασίας.

Η αιφνίδια αλματώδης αύξηση των κενών θέσεων, η οποία κατέστησε αναγκαία την άμεση διενέργεια νέου διαγωνισμού για την πρόσληψη προσωπικού, συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία εκφεύγει της σφαίρας ευθύνης του ΑΣΕΠ. Το εν λόγω απρόοπτο γεγονός είχε ως συνέπεια την πλήρη ανατροπή του υφιστάμενου προγραμματισμού του ΑΣΕΠ, δεδομένου ότι είχε ήδη προβεί σε ενέργειες για την υλοποίηση παρεμβάσεων που αφορούν στον εκσυγχρονισμό του συστήματος αξιολόγησης υποψηφίων. Συγκεκριμένα, ευρίσκεται σε εξέλιξη σύμβαση για τη συνολική αναβάθμιση των υπηρεσιών της Αρχής, στο πλαίσιο της οποίας περιλαμβάνονται και οι αιτούμενες εργασίες, με τη μορφή εφάπαξ υλοποίησης μόνιμου ψηφιακού εργαλείου. Ωστόσο, εξαιτίας της ευρύτητας και της πολυπλοκότητας του αντικείμενου της, η εκτέλεσή της δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, γεγονός που καθιστά αδύνατη την αξιοποίηση των προβλεπόμενων λειτουργιών στο πλαίσιο της επικείμενης εξεταστικής διαδικασίας.

6.2. Περαιτέρω, η άμεση υλοποίηση του αντικείμενου της ως άνω σύμβασης παρίσταται κατεπείγουσα, προκειμένου να καταστεί εφικτή η διενέργεια του Πανελληνίου Γραπτού Διαγωνισμού, μέσω του οποίου θα πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες προσλήψεις. Η ενδεχόμενη μετάθεση του χρόνου διεξαγωγής του θα προκαλέσει σοβαρές επιπτώσεις στην ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, ενόψει των εκτεταμένων κενών που έχουν ανακύψει σε πολλές υπηρεσίες. Προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση της διαδικασίας, αποτελεί η εφαρμογή ενός νέου, σύγχρονου συστήματος εξέτασης, το οποίο θα διασφαλίζει την αποτελεσματική και ταχεία ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων του διαγωνισμού, παρέχοντας παράλληλα εχέγγυα διαφάνειας και αμεροληψίας. Στο πλαίσιο αυτό, η αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής, μέσω της διαμόρφωσης και παραμετροποίησης ψηφιακής πλατφόρμας κατάλληλων ψυχομετρικών εργαλείων αξιολόγησης των υποψηφίων, συνιστά αναγκαία συνθήκη για τη μετάβαση σε έναν σύγχρονο, αυτοματοποιημένο και υψηλής αξιοπιστίας μηχανισμό επιλογής υποψηφίων. Επιπροσθέτως, η εκτέλεση του έργου πρέπει σε κάθε περίπτωση να δρομολογηθεί άμεσα, καθώς πέραν της εγκατάστασης του νέου συστήματος, θα ακολουθήσει και η εκπαίδευση των αρμοδίων υπαλλήλων, προκειμένου να εξοικειωθούν πλήρως με τις νέες τεχνολογίες.

Το πρόβλημα της διαρκώς επιδεινούμενης υποστελέχωσης, που έχει λάβει απρόσμενες διαστάσεις, εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω νέων προσλήψεων, για τη θωράκιση των υπηρεσιών, καθίσταται αναγκαία και επείγουσα. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, διαπιστώνεται η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ως άνω απρόβλεπτης περίπτωσης και της ανακύψασας κατεπείγουσας ανάγκης. Η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η αιτούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας.

6.3. Περαιτέρω, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Η τεκμηρίωση του κόστους της αιτούμενης σύμβασης βασίζεται σε πρόσφατες διαδικασίες που πραγματοποιήθηκαν από το ΑΣΕΠ και αφορούν παλαιότερους διαγωνισμούς με συναφές αντικείμενο (όπως η διαδικασία επιλογής διοικητών οργανισμών σύμφωνα με τον ν. 5062/2023, καθώς και ο διορισμός Δασοπόνων κατηγορίας ΤΕ). Σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία, η εκτιμώμενη δαπάνη — της τάξης των 30 ευρώ ανά υποψήφιο (άνευ ΦΠΑ) — είναι εύλογη και απολύτως αναγκαία για την κάλυψη του πλήρους φάσματος των εργασιών που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο τρόπο εξέτασης (όπως ανάλυση, τεχνική υποστήριξη, ανάπτυξη εφαρμογών, εκπαιδευτικό υλικό κ.λπ.). Επιπλέον, ο εκτιμώμενος αριθμός αδειών χρήσης, περίπου 100.000, αποτυπώνει ρεαλιστική πρόβλεψη της αναμενόμενης συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία του Πανελληνίου Διαγωνισμού του 2023, στον οποίο υπέβαλαν αίτηση περίπου 111.000 υποψήφιοι και συμμετείχαν περίπου 77.000. Άλλωστε, προβλέπεται η υποβολή κλιμακούμενης οικονομικής προσφοράς εκ μέρους των υποψηφίων, η οποία θα συνδέεται με την ενεργοποίηση αποκλειστικά των απολύτως αναγκαίων αδειών χρήσης, βάσει του τελικού αριθμού αιτήσεων συμμετοχής. Συνεπώς, η υπό εξέταση σύμβαση αφορά αποκλειστικά την προμήθεια ψηφιακών εργαλείων και την παροχή υπηρεσιών, οι οποίες είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση και ομαλή διενέργεια του νέου διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, το κρινόμενο αίτημα εμπίπτει στο απολύτως απαραίτητο μέτρο.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, περί προσφυγής της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο «Παραμετροποίηση ψηφιακής πλατφόρμας, υπηρεσίες εκπαίδευσης και υποστήριξης για τη διενέργεια του Πανελληνίου Γραπτού Διαγωνισμού του ΑΣΕΠ σύμφωνα με το ν. 4765/2021 με την αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών», εκτιμώμενης αξίας δύο εκατομμυρίων εξακοσίων εβδομήντα εννέα χιλιάδων επτακοσίων εξήντα επτά ευρώ και εξήντα δύο λεπτών (2.679.767,62 €), πλέον ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 02 Απριλίου 2025

Η Συντάκτης

Η Πρόεδρος

Νικολέτα Κοττά

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου